
STYRESAK 48/22

ORIENTERINGER FRA DRIFTEN

Går til

Styrets medlemmer

Styremøte

8. desember 2022

Saksbehandler

Avdelingsledere/-ansvarlige, direktør

Saksfremlegg

Forskning og kunnskapsutvikling:

- Avdeling Hestmanden jobber med undersøkelser rundt «Operasjon Asfalt» for å forske frem mer av skipets historie.
- Arbeidslivsintervju med ansatte ved Christianssands Bryggeri (CB) er påbegynt. Etter planen skal ca. fem personer intervjues i forbindelse med nedleggelsen av CB.
- Nettverksseminar for industri og teknologihistorie: Høstens seminar ble gjennomført som teams-møte. Industrihistorisk senter i Mandal og det pågående industridokumentasjonsarbeidet ved CB ble presentert.
- Mandal museum arbeider kontinuerlig med kunnskapsproduksjon og forskning knytta til foredragsarbeid.
- På Kristiansand museum har årestua blitt 3D-skannet. Hensikten med skanningen er å bruke det som dokumentasjon. En ønsker også å se om 3D-skanning kan benyttes som et redskap for å overvåke bygninger og i formidlingsarbeid.

Formidling:

- Hestmanden har fått godkjent egenprodusert DKS for neste år.
- Publikumssesongen ved avdeling Hestmanden er over. Vi har fått mange

gode tilbakemeldinger som vi tar med oss i arbeidet rundt planleggingen av neste års seilas/formidling.

- T.o.m. november 2022 har museene i VAM registrert 112 433 besøkene, en god økning fra 2021 (totalt besøkstall 89 3049).
- Nettsidene vestagdermuseet.no har per november hatt en økning i besøk på 33%
- Vest-Agder-museet i samarbeid med Kristiansand kommune åpnet «Historisk juletreutstilling» i Rådhuskvartalet lørdag 26. november, med taler av representanter for Ukrainsk forening i Agder og ordfører Jan Oddvar Skisland. Ca. 400 mennesker så utstillingen på åpningsdagen. 16 pyntede trær står utstilt fram til 21. desember.
- I oktober kom friluftsutstillingen med 20 historiske storformat-fotografier på plass ved inngangen til Odderøya. Utstillingen er et samarbeidsprosjekt mellom Agderbilder/VAM og Setesdalsmuseet.
- Konservator Thorunn Lunde har skrevet en artikkel om A/S Sørfly og Miles Gemini som publiseres i desemberutgaven av Flyhistorie, utgitt av Norsk Luftfartsmuseum.
- På Hestmanden forberedes oppsett av to boder i lasterommet til oppbevaring av arbeidsklær og souvenirs. Bodene skal kles med store opplyste portretter av krigsseilere og informasjonsplanser, forutsatt tillatelse fra statsforvalteren.
- Planleggingen av «Seilas 2023» med Hestmanden er i gang.
- Lista Museum v. Stiftelsen Listeskøyta kystkultursenter har avhold kulturdagen «Sild & jårple» i stiftelsens egne lokaler på Borhaug. Det er et populært årlig arrangement og var denne gangen veldig godt besøkt.
- I år var første året på Lista museum med det nye DKS-tilbudet «Lista i krig» for videregående skoler. Opplegget inneholder både fortelling, besøk i krigsutstillinga, smaksprøver, musikk - og julepynt laget av avisepapir og asalbær, som de gjorde det under krigen. Ca. 120 elever fra vgs. i Kristiansand og Kvinesdal deltok og det var gode tilbakemeldinger fra lærere.
- De lokale koret Kormix hadde søndagskonsert i Skeibroksalen på Lista museum.
- Lista museum lanserte i samarbeid med Farsund friluftsråd boka «Kulturhistoriske turer i Farsund». Det var lanseringskveld med bokbad på museet og boka ligger an til å bli «årets julegave» i Farsund.
- Lista fyr leide kafebygget hvor 42 naturveiledere var på kurs.

- Sjølingstad Uldvarefabrik er i full gang med juleverksted for skoleklasser, og har også hatt en mengde elever fra videregående skoler på undervisningsopplegg på DKS om vannkraft og industrialiseringen av Norge.
- Sjølingstad Uldvarefabrik har med vandreutstillingen «dette snakker vi ikke om», hatt både skoleklasser og foredrag med inviterte foredragsholdere på besøk. Julepyntingen er knyttet opp mot denne utstillingen, pynt under okkupasjonstiden.
- I skrivende uke har Sjølingstad 2 elever fra Blomdalen ungdomsskole på arbeidsuke. De deltar på juleverksted og annet praktisk arbeid.
- Sjølingstad arrangerer et lite julemarked lørdag 3. desember med 10 utstillere og stort juleverksted for barn. Det er bevisst nedskalert fra tidligere år (før korona) pga kapasitet rundt håndtering av kafè og parkering, samt oppvarming av byggene.
- Julemarkedet og -verkstedet ved Lista museum var godt besøkt. Ca. 700 mennesker var innom og spesielt juleverkstedet for barn sammen med voksne er populært.
- Lista Museum har inngått avtale med Farsund Kunstforening om en samlingsutstilling som starter og står ut desember i Rødbygget.
- På Mandal museum har det vært historiekveld med foredraget «Mandal, kvinnebyen. Byen og omlandet, et foregangsområde?», om kvinners deltagelse i det lokale samfunnsliv i tida fram mot 1940. Foredraget var fullbooka.
- På Mandal museum, Vigeland hus, har det vært historiekveld i samarbeid med Støkkan og Hermansby vel. Nytt foredrag om bydelen ble lagd for anledninga.
- Mandal museum har hatt skoleopplegg for 1.-7. klasse ved Vigmostad skole om Thorbjørn Egner, med omvisning i Kleven og på Gismerøya, samt utstilling av Egners tegninger i Andorsengården.
- Flekkefjord har gjennomført DKS opplegg i grunnskolene i Flekkefjord i høst.
- Flekkefjord har hatt besøk av Kunstsilo utstillingen «Hvem eier morgendagen?»

- Flekkefjord har hatt besøk av en klasse med VGS elever gjennom vår lokalhistoriske utstilling, og opprettet samarbeid med historie fagseksjon ved Flekkefjord VGS.
- Flekkefjord har juleutstilling med tema 'Reinsdyr' fra barnehagene og grunnskolene i Flekkefjord.
- Flekkefjord har hatt oppstart i 'samtaleserien' der et lokalt tema diskuteres og videre aktiviteter rundt temaet planlegges. Første 'samtale' dreide seg om bærekraft og lokal matproduksjon i lag med Flekkefjord Småbrukarlaget.
- I et av de gamle butikkvinduene i Andorsengårdens økonomibygge har Mandal museum pynta juletre etter Gustava Kiellands beskrivelse.
- Mandal museum har pynta juletre etter Gustav Vigelands erindringer på Vigeland hus. Fædrelandsvennen var på besøk under pyntinga for å lage sak til sitt julemagasin.
- Jul på Gimle ble gjennomført 20. november og hadde ca. 700 besøkende
- Arrangementet «Vente på advent» ble gjennomført på Gimle gård 19. november og solgte ca. 40 billetter.
- Arkitekt Mariana Calvete holdt foredrag om bærekraftig arkitektur og nytt museumsbygg på Odderøya på Odderøya museumshavn 24. november med mellom 30 og 40 tilhørere.
- Julemarked ble gjennomført på Kristiansand museum 27. november og hadde ca. 1100 besøkende.
- Mange skoler og barnehager har besøkt Kristiansand museum og Gimle gård i høst. Det har vært innleid omviser for å imøtekomme forespørselen siden ny formidler først er på plass i januar.

Forvaltning:

- Hestmanden har fått godkjent hovedkjelen etter noen mindre reparasjoner. Hestmanden er dermed teknisk godt rustet for en ny sesong langs norskekysten. Det arbeides med hovedmaskin og her gjøres en del planlagt vedlikehold. Det er også bestilt inn materialer til tredekket, slik at dette vedlikeholdes i henhold til plan.
- Brannalarm i alle bygg ved Setesdalsbanen er nå ferdig installert.
- Restaurering av rasoverbyggets første del ferdigstilles i år.
- Veksel til ny vognhall ved Setesdalsbanen ferdigstilles i år.
- Reparasjon av Lok 5 ved Setesdalsbanen er estimert til 6 millioner (pristilbud

fra Meiningen mm)

- I november ble 700 historiske fotografier med tekster og metadata publisert på Agderbilder.no. Tema: norsk sjømann i utenriksfart på 1950-til 1970-tallet, studentliv og utflukter på 1920 og 1930-tallet og familiebilder fra Kristiansand.
- Registrering av gjenstander i MSG på Lista museum ifm forberedelse til flytting fortsetter. Mesteparten der er nå registrert.
- Også planleggingen med å flytte gjenstander fra Vanse til Mabergåsen er nå i gang.
- Ettersom Sjølingstad ikke mottok prosjektmidler til trappehus for Våningen, har vi brukt vedlikeholdsmidler til innkjøp av materialer slik at det kan settes opp til neste år.
- En vevstol utvikla på Mandals Reperbane på 1930-tallet for veving av brannslanger har blitt rengjort og flytta til Mandals museums del av Ballastbrygga industrihistoriske senter. Vevstolen er en rekvisitt som er plassert sentralt i resepsjonen og skal tjene både som formilder av lokal industrihistorie, «centerpiece»-gjenstand og resepsjonsdisk. Reperbanen drives i dag under navnet *Mandals*. Deler fra produksjonen derfra, som slangebiter/råvev m.v. fra Mandals er også gitt til Mandal museum og det industrihistoriske senteret.
- Mandal museum har vært på befaring hos den lokale kjettingfabrikken *Nøsted&* hvor deler fra produksjonen, samt skilt fra eldre fabrikkbygning, er tatt inn i samlinga.
- Flekkefjords registrerte gjenstander forberedes/sendes til magasinet på Mabergåsen.
- Inntak av komplett drakt med stripestakk fra 1850 fra Bjelland, tatt inn av fagseksjonen
- Inntak av Covid 19 materiale ved Kristiansand museum som en del av museets materielle samtidsdokumentasjon. Gjenstandene er fra Kristiansand havn, Kjevik og fra teststasjonen på Kløvertun.
- Flytteprosessen til nytt magasin er godt i gang. Pallereoler ferdig montert i magasin for store gjenstander, og 45 paller er flyttet, samt en bårevogn og installasjonen Regnbuebyen Kristiansand.
- På Gimle gård blir en skade på taket utbedret
- Vi er i gang med å restaurere Børskiosken på Kristiansand museum.

Fornyng:

- Bygging av ny publikumstilkomst til Hestmanden på Bredalsholmen nærmer seg slutfasen. Stål og betong er på plass og kun mindre tilpasninger gjenstår før denne kan tas i bruk.
- Det undersøkes hvordan HC-toalett kan plasseres på Bredalsholmen, slik at besøkmålet Hestmanden/Bredalsholmen blir mer tilpasset bevegelseshemmede.
- Henrik Wergeland vil opptre i stuntet «Er dette virkelig? MetaHuman og Motion Capture på Gimle Gård» første helg i desember. VAM og Broomstick AS inviterer til bransjetreff med Q&A og til åpne publikumsforestillinger.
- Det internasjonale samarbeidsprosjektet “Identity on the Line” (I-ON), som VAM leder, deltok på Thor Heyerdahl conference 10. november, med innlegg live og digitalt.
- Begge utstillingssalene i Rødbygget på Lista museum er sparklet og malt etter lang tids kunstvisning og masse spikerhull. Fargen er i tråd med Fylkeskommunens bestemmelser ifht bevaring av brakkene på Nordberg fort.
- Det arbeides med synlighet i I-ON-prosjektet. I desember vil prosjektresultatene formidles gjennom en daglig «julekalender» på sosiale medier.
- I forbindelse med evaluering av sommerens utstilling «I-ON» på Jens Børneboes plass i Kristiansand, har VAM vært i kontakt med brukere av området, Blå kors og rusmiljøet, med tanke på nye utendørs utstillingsprosjekter og samarbeid.
- Fire ansatte i fagseksjonen har satt av hele uke 49 for arbeid med innhold i nytt formidlingsbygg på Odderøya.
- Sjølingstad Uldvarefabrik har store arealer å varme opp, og strømgregningene er selvsagt store for tiden, på tross av at vi produserer strøm selv i tillegg med turbinen fra 1913. Vi bruker også oljefyren i produksjonen som igjen gir oppvarming i lokalene. Det har blitt diskutert andre løsninger som eks en hybrid- eller elektrokjele. I den forbindelse bad Agder Fylkeskommune oss om å søke midler over statsbudsjettets post 77, der verdiskapning inngår. Vi søkte 200 000 kr og fikk tilsagn om dette, samt tilsagn av omdisponerte midler fra fylket på 200 000. Vi går i gang med forprosjektet rett over nyttår.
- Sjølingstad knytter stadig til seg nye samarbeidspartnere innenfor tekstil, design, innovasjon. Vi vever nå stoffer til designeren Ove Harder Finseth,

som skal ha en utstilling på Sjølingstad Uldvarefabrik sommeren 2023. Vi er også i gang med et prosjekt sammen med tekstilkunstneren Hanne Tyholt.

- Kristiansand museum arbeider med et for-/skisseprosjekt om et undervisningsopplegg innenfor historisk tømring sammen med Tangen videregående skole og Universitetet i Agder.
- Møte med Helen og Hard ang. nytt museumsbygg, fokus på bærekraft og hva kan en gå i gang med allerede nå.
- Flere møter mellom VAM, Agder fylkeskommune, Hægebostad kommune og Tingvatn fornminnepark og besøksenter IKS ang. Lister som folkevandringstidsregion.

Forretning:

- Nettbutikken til Vest-Agder-museet har til nå i 2022 hatt en omsetning på kr. 131 640,-, en økning på 11% sammenlignet med 2021.

Organisasjonsutvikling:

- Lokale lønnsforhandlinger 2022 gjennomført med enighet.
- Opplæring i hjertestarter og førstehjelpskurs gjennomført ved alle avdelinger.
- Ny publikumsansvarlig ansatt ved Kristiansand museum/Gimle Gård – oppstart på nyåret.
- Referat fra AMU-møte 16. november vedlegges saken (kun til styret).

Annet:

- Det arbeides med utbetaling av prosjektstøtte til lokalhistoriske museer og -aktører i Agder, basert på rapporter etter tildelingene i vår.
- Representantskapsmøte gjennomført 6. desember 2022.
- Museet deltar i arbeidet med å sikre Lister forsvarshistoriske forening/Hangar 45 videre drift.
- Samarbeid med Odderøyas venner, Kristiansand kommune og Agder fylkeskommune om videre arbeid knyttet til Haubitsgangen på Odderøya.
- Møte Virke.
- Møte/samtaler politikere og adm. i kommune, fylkeskommune ang. nytt museumsbygg.
- Gjennomført planleggingsmøte med revisor ang. årsoppgjøret for 2022.
- Deltakelse lederseminar i regi av Norges museumsforbund.
- Dialogmøte med Lindesnes kommune.
- Deltakelse nasjonal undersøkelse om frivillighet.

- Nettverksmøte, ledernetverk for museumsbaner.

Forslag til vedtak

Styret tar saken til orientering.

Vest-Agder-museet IKS